

Bryssel, 4. maaliskuuta 2026
(OR. en)

6996/26

COH 43
FIN 364

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto

Ed. asiak. nro: 15635/25

Asia: Ehdotus neuvoston päätelmiksi tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta 22/2025 ”Rahoitusoikaisut koheesiopolitiikassa: Monimutkainen kehys ja tähän mennessä vain yksi komission tekemä päätös” – Hyväksyminen

1. Neuvoston pääsihteeristö vastaanotti 20. marraskuuta 2025 erityiskertomuksen 22/2025 ”Rahoitusoikaisut koheesiopolitiikassa: Monimutkainen kehys ja tähän mennessä vain yksi komission tekemä päätös”.
2. Tilintarkastustuomioistuimen laatimien erityiskertomusten tarkastelun parantamista koskevissa neuvoston päätelmissä¹ vahvistettujen sääntöjen nojalla pysyvien edustajien komitea antoi kokouksessaan 26. marraskuuta 2025 rakennetoimi- ja syrjäisimpien alueiden työryhmälle tehtäväksi tarkastella tätä kertomusta edellä mainituissa päätelmissä vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.

¹ 7515/00 FIN 127 + COR 1.

3. Tilintarkastustuomioistuin esitteli kertomuksen rakennetoimi- ja syrjäisimpien alueiden työryhmän kokouksessa 2. joulukuuta 2025. Rakennetoimi- ja syrjäisimpien alueiden työryhmä tarkasteli puheenjohtajavaltion ehdotusta neuvoston päätelmiksi kokouksissaan 11. joulukuuta 2025² ja 20. tammikuuta 2026³.
4. Rakennetoimi- ja syrjäisimpien alueiden työryhmä pääsi puheenjohtajavaltion esittämän kolmannen ehdotuksen pohjalta 4. maaliskuuta 2026 yhteisymmärrykseen liitteenä olevasta ehdotuksesta neuvoston päätelmiksi⁴.
5. Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään näin ollen suosittamaan neuvostolle, että tämä hyväksyisi jonkin tulevan istuntonsa esityslistan A-kohtana tämän ilmoituksen liitteessä olevat neuvoston päätelmät.

² WK 16840/2025 INIT.

³ WK 16840/2025 REV 1.

⁴ WK 16840/2025 REV 2.

EHDOTUS NEUVOSTON PÄÄTELMIKSI

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta 22/2025:

”Rahoitusoikaisut koheesiopoliitikassa – Monimutkainen kehys ja tähän mennessä vain yksi komission tekemä päätös”

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

1. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE Euroopan tilintarkastustuomioistuimen, jäljempänä ’tilintarkastustuomioistuin’, erityiskertomuksen 22/2025 sekä kertomusta koskevat Euroopan komission, jäljempänä ’komissio’, vastaukset;
2. KOROSTAA olevan tärkeää, että EU:n rahoituksen täytäntöönpanossa sovelletaan moitteetonta varainhoitoa ja että sen johdosta rahoitusoikaisuja tehdään silloin, kun se on tarpeen EU:n talousarvion suojaamiseksi sääntöjenvastaisuuksilta;
3. TOTEAA, että yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa jäsenvaltiot ja komissio ovat yhdessä vastuussa unionin talousarvion suojaamisesta ja että rahoitusoikaisuihin säädetään yhteisiä säännöksiä koskevissa asetuksissa 1303/2013 (jota sovelletaan kauteen 2014–2020) ja 2021/1060 (jota sovelletaan kauteen 2021–2027) sääntöjenvastaisten menojen sulkemiseksi EU:n rahoituksen ulkopuolelle;
4. PANEE MERKILLE, että tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksessa arvioitiin edellisen ja nykyisen monivuotisen rahoituskehysten (2014–2020 ja 2021–2027) sääntelykehysten riittävyttä, sääntelykehysten asianmukaista käyttöä komissiossa rahoitusoikaisujen soveltamiseksi sekä komission käyttöön ottamaa järjestelmää rahoitusoikaisujen täytäntöönpanosta raportoimiseksi;

5. PANEE MERKILLE kertomuksen havainnot, erityisesti seuraavat:

- säädöskehys antaa komissiolle harkintavaltaa sekä sen suhteen, milloin rahoitusoikaisumenettely käynnistetään, että sen suhteen, miten kauan se voi kestää;
- on tapauksia, joissa komissio ehdotti yleistä kiinteämääräistä oikaisua, vaikka niihin sisältyi yksittäisiä havaittuja virheitä, joita koskevat määrät olisi pitänyt määrittää erikseen;
- komissio ei aina käynnistänyt rahoitusoikaisumenettelyjä viipymättä sen jälkeen, kun lopullinen tarkastuskertomus oli hyväksytty, mikä johtui siitä, että lopullisissa tarkastuskertomuksissa esitetyt huomautukset eivät olleet riittävän perusteltuja eikä niissä aina esitetty lopullista kantaa;
- joitakin komission alun perin ehdottamia rahoitusoikaisuja pienennettiin myöhemmin ilman riittäviä perusteluja;
- komission ohjeet ja kriteerit keskeisten vaatimusten arvioimiseksi ja vakavien puutteiden toteamiseksi eivät ole riittävän selkeitä, ja niitä sovelletaan usein epä johdonmukaisesti;
- arvioidut tulevat oikaisut eivät kuvasta komission kykyä tunnistaa ja oikaista koheesiomenoihin liittyviä virheitä, komissio ei ilmoita oikaisujen kokonaismäärää eivätkä ilmoitetut määrät ole tarpeeksi luotettavia;
- jäsenvaltiot ovat tehneet huomattavia rahoitusoikaisuja omien tarkastustensa, komission ja tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten sekä OLAFin tutkimusten perusteella;

6. PANEE MERKILLE tilintarkastustuomioistuimen kertomukseen sisältyviä kommentteja, huomautuksia ja suosituksia koskevissa komission vastauksissa esitetyn näkemyksen, erityisesti seuraavien seikkojen osalta:
- rahoitusoikaisujen soveltamisen tarkoituksena on suojata unionin talousarviota sulkemalla pois sääntöjenvastaiset menot, ei määrätä seuraamuksia, jotka kohdistuisivat jäsenvaltioihin, politiikan täytäntöönpanoon tai ohjelmiin silloin, kun järjestelmäpuutteita tai sääntöjenvastaisuuksia havaitaan, vaan sen sijaan työskennellä tiiviisti yhdessä yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa järjestelmien parantamiseksi ja sellaisen tilanteen palauttamiseksi, jossa unionin talousarvio on suojattu;
 - jo pelkästään sillä, että sääntelykehys tarjoaa mahdollisuuden tehdä pakollisia nettomääräisiä rahoitusoikaisuja, jotka johtavat määrärahojen menettämiseen, on ollut merkittävä pelotevaikutus, ja se on osaltaan vahvistanut jäsenvaltioiden havaitsemis- ja oikaisuvalmiuksia aiempiin kausiin verrattuna;
 - hallinto- ja valvontajärjestelmien parannuksia ei pääasiassa valvota tai panna täytäntöön rahoitusoikaisumenettelyillä vaan muilla oikeudellisilla välineillä, joita ovat ensisijaisesti maksumääräaikojen välitön keskeyttäminen ja korjaavien toimien edellyttäminen sekä maksujen keskeyttäminen heti, kun havaitaan vakava puute tai sääntöjenvastaisuus;
 - unionin talousarvio on suojattu riippumatta siitä, ovatko rahoitusoikaisut komission vai jäsenvaltioiden toteuttamia tai johtavatko ne EU:n rahoitusosuuden vähentämiseen vai eivät, koska sääntöjenvastaiset menot jätetään EU:n maksujen ja siten unionin talousarvion ulkopuolelle;
7. PANEE MERKILLE tilintarkastustuomioistuimen arvion, jonka mukaan molempien ohjelmakausien rahoitusoikaisumekanismien suunnittelussa on useita puutteita, jotka on korjattava, ja että oikaisujen soveltaminen on vain osittain tehokasta unionin talousarvion turvaamiseksi;
8. KEHOTTA komissiota toteuttamaan jatkotoimia tilintarkastustuomioistuimen suosituksen johdosta ja varmistamaan rahoitusoikaisujen oikea-aikaisen ja oikeasuhteisen täytäntöönpanon sovellettavan lainsäädännön mukaisesti siten, että keskeisiä vaatimuksia arvioidaan johdonmukaisesti ja kunnioitetaan jäsenvaltioiden ja edunsaajien oikeutta puolustautua ja toimittaa tarvittava näyttö menettelyn kaikissa vaiheissa;

9. KEHOTTA A komissiota parantamaan tilintarkastustuomioistuimen suosituksen mukaisesti tapaa, jolla oikaisuista raportoidaan vuotuisissa toimintakertomuksissa ja koheesiopoliitiikan vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessa, noudattaen samalla lainsäädäntövallan käyttäjien määrittelemää oikeudellista kehystä, joka liittyy jäsenvaltioiden raportointivelvoitteisiin;
10. TOTEAA, että vuoden 2027 jälkeistä ohjelmakautta varten on perustettava tehokas, läpinäkyvä, oikeasuhteinen ja ennakoitavissa oleva korjausmekanismi, jolla pyritään sekä varmistamaan oikeusvarmuus ja unionin talousarvion suojaaminen että saavuttamaan toimintapoliittiset prioriteetit ja selkeyttämään sääntöjenvastaisuuksien määritelmiä ja sovellettavaa lainsäädäntöä.
